

Kiadóhivatal: Fűssy könyvkereskedése, Főtér 35. sz., ahol a hirdetések is felvétnék. Telefon 34.
Szerkesztőség: Torda, Vállászabads-tér 35. sz. Telefon szám: 34.

ARANYOSVIDÉK

A lap szellemi részét illető közlemények hetykét legkevesebb esztőrők délig az ARANYOSVIDÉK SZERKESZTŐSÉGE — címére küldendők.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

Előfizetési ára: Egész évre 24 korona.
Fél évre 12 korona. Negyed évre 6 korona.

Felelős szerkesztő:

DR. BARÓTHY ISTVAN.

Egyes szám ára: 60 fillér!
Kéziratokat vissza nem adunk.

Bratianu a nemzetiségekről.

Brailában egy pártgyűlésen Bratianu a nemzetiségekről ezeket mondotta:

Gondunk van arról, hogy a modern Románia élete azokon az alapelveken épüljön fel, amelyek alapján a modern társadalmaknak fejlődniök kell. Mi a román királyságban a szabadság és egyenlőség életét óhajtjuk, a kulturának az életét mindenki részére, nemcsak a mi nemzetünk összes osztályai, hanem valamennyi nemzetiség részére, akiknek az a sors jutott osztályrészül, hogy velünk éljenek az új Romániában. Mi testvérekként akarjuk kezelni valamennyi kisebbséget, mi azt akarjuk, hogy érezzék, hogy sehol másutt nem lehet jobb dolguk, mint ebben a királyságban, ennek a jószágos vendégszerető népek a kebelében, mert akkor semmi sem lesz előttünk kedvesebb és egy állomhoz sem fognak annyira ragaszkodni, mint a román államhoz, amennyiben ők sem fogják máshonnan meríteni hitüket, mint a román állam törvényeiben és erejében.

Mi nem zavarjuk össze a kisebbségeket agent-provokatőrökkel,

akik azt állítják, hogy ők a képviselők. Ezek, hogyha ártani akarnak a román államnak és a román népnek inzultusokkal és provokálással, sokkal több bajt okoznak maguknak, ezeknek a kisebbségeknek, mert ha nekünk nyugalomra és az állampolgárok közötti egyetértésre van szükségünk, hogy a normális fejlődést biztosítsuk, úgy kétségtelen, hogy senkinek sincs szüksége azok szimpátiájára, akik minden körülmények között az állami és a román nemzet határozott akaratát képviselik.

Az iskolákról.

Az Aranyosvidék Tekts Szerkesztőségének Helyben.

Szives érdeklődésére van szívesem közölni, hogy az őrjurai állami elemi iskola földszintes részében lévő négy tantermet, amelyek regebben a ref. egyház tulajdonára képeztek, ideiglenesen visszarendelték az egyházi tantervű iskolák számára.

Ezzel kapcsolatban közlöm, hogy a megmaradó helyiségekben az állami iskola továbbra is működni fog s szükség esetén gondoskodni fognak, hogy esetleg újabb alkalmas helyiségek igénybevétele vel minden fenntartás nélkül történjen az állami iskolai növendékek oktatása.

A tanítási nyelv, — amint már előbb közölve volt, — a magyar növendékek

részére magyar nyelven, a románok részére pedig román nyelven fog történni.

A magyar gyermekeket eddigi tanítóik fogják ezután is tanítani.
A beíratási díj ezután is 50 fillér, tandíjait nem kell fizetni.

A tanítás ugy az (tordai, mint az őrjurai) állami elemi iskolában már folyik.
Torda, 1919. okt. 24.

A tanfelügyelő helyett:
Avram Sarbu
subrevisor scol.

Az őrjurai protészitás szülők figyelmébe!

Örömmel hozom tudomásra az őrjurai református, unitarius és lutheránus vallású szülőknek, hogy hosszas tárgyalás után egy hazunk elemi iskoláját vissza kapták és abban a tanítást hétfőn 27-én reggel 8 órákor a mar beirattakkal megkezdte, s egyben még a beirattakat is folytatni fogja hétfő reggeltől három egymást követő napon.

Nagy hőzses kelkész.

A választásokról.

A képviselőházi választások a mint már megirtuk november 10 2-án, a szenator választások pedig november 10-én lesznek valamelyekben.

A román nemzeti párt hivatalos szenátor jelölésében nem változott történetek, elnök folytatni most leköszölj a vegyes választások szenator jelölésüket:
1. A tordai kerületben, melyhez tartozik Torda, Jara és Felvinc, a jelölt: Dr. Jóán Samplean theologiai tanár.

2. A tóptánfalvi kerületben, melyhez tartozik Tóptánfalva és Torockó, a jelölt: Gán Vasile aranyosbányai esperes.

3. A marosudási kerületben, melyhez tartozik Marosudás és Egerberg, a jelölt: Enea P. Bota marosudási esperes.

A tordai képviselő választókerületben a román nemzeti párt hivatalos jelöltjének: dr. Valeriu Modovan urnak nincsen ellen jelöltje a mennyiben Dr. Ratiu Agoston a ki ellenjelöltje lett volna, nem akartván a párt fegyelmét és egységét megbontani, a jelölésérti visszalépet, így Dr. Valeriu Modovan lesz egyhangú választással a tordai választókerület képviselője, — kiban varosuk egy valóban felbátorog és értékes egyént nyor.

Miért oly sárosak az utcák és az átjárók?

Egyszerű a felelet, mert nem kaparkék le rójuk a sárt s nem takarjuk, pedig Torda városnak van egy igen ügyes, szorgalmas utmestere és vannak évi 8000 — 9000 korona fizetéssel alkalmazott utkapatrói, akik úgy látják mindent csinálnak, — még a felszűket is rendszeresen felviszik — csak éppen a sárt nem kaparkék el az átjárókról és az utcákról.

Nemely átjárón 10 cm. magas sárreteg is van, de az fel sem tűnik, a mint látjuk, az illetekeseznek.

Lehet, hogy azért nem végzik a kaparást az utakaprák, mert hívós lett az idő s gondolják, hogy a sár várhat a melegtavaszig, — egyéb baj nem történhet, minthogy a járókelők föltaposkák és ez nem árt annak.

TÁRCA.

A runki csepegőbarlang és regeje.

Írta: Nagy Albert.

Sok, elragadón szép természeti képet tud felmutatni vármegyénk; képek, melyeket nemcsak a természet szépségei iránt fogósony látnak, hanem a mindent megfigyelő tudós is gyönyörűséggel szemlélhet; — s a hatás is bizonyára sokkal nagyobb annál a hatásnál, amelyet bármely művész által teremtett festmény képes volna kelteni; — mert mentől többször nézzük meg a természet mesterei keze által teremtett ezeket a „természeti képeket” annál inkább és inkább elragadóbbaknak fogjuk azokat találni. És ezek a képek még azon előnnyel is bírnak a festmények felett, hogy a mi ezeknél csak érzéki csalódás, amazoknál az a tiszta va-

lóság; a mi itt csak élni látszik, az a természeti képeknél igazán él, mozog és ragyog.

Egik ilyen szép természeti kép: a Runk csepegő barlang és vidéke is.

Alig távozunk el a várfalvi hídtól, nemokára erővel borított hegycsokor halad el előttünk, mindenütt a világzajással csúcsa fele siető Aranyos mellett. Valami elragadón szép a szubébb szőbb formációju hegyesek ajában — ahol tavasszal majdnem mindenütt halász csatogni a fülemle edes bus szeremi dalát — történő utazás! A lélek itt — a szabad természet mezején való boldogság közben — megkapja tündéres színyarát, melyekkel repülni tud egy felnőtt, egy ide-alsabb világba, hová a megszokott társadalmi életben lépni nemcsak mátkó rui on az és már nem emelkedhet föl, nem engedven meg azt a világ-egyetemet betöltő szeretőt, mely mozgat napot és minden csillagot.

Vidéken keresztül ha adva, egyszerre csak megérkezünk az oklasi hídhoz, a mely saát, nyugat felől jöve, sebes robajjal rohan keresztül az u. n. „oklasi patak”, hogy a hídtól néhány meterre az Aranyos vízzel egyesüljön.

Innen az oklasi hídtól térünk be jobbra, mindenütt a patak mentén, a Runki csepegő barlanghoz. A hídtól nem távol fekvő Okos közösgén keresztül menve, esakhamar elérjük Runk közösgé, mely egy nagy kiterjedésű völgykataszban fekszik, szinte közvetlen közösgéjében a Runki — festőileg szép — hasadéknak.

Runktól nyugatra már teljes meretben szemelhető a hasadék, melynek a jobb és bal oldalán emelkedő két magas szikla csúcs mintegy ostoja a bejratnak a sziklahasadékba. E hasadék is minden újabb földrajzati szubébb szöbb alakzatokban mutatja be magát.

E helyhez a közösgé a következő busregét kott: Hajdán e helyen egy sziklavárat alott, a melynek ura: a gazdag Gú-

gorásnak volt egy nagyon szép leánya: Ilfián. A Híre messze földre ement; jöttek is a gazdagabbnál gazdagabb kérok, de hasztalan, mert a leány már a szive első lángoló szerelmével szerette a szegény Márcsört. Elhatározták, hogy — miután a leány apja bélegyezésére nem számíthatnak — utkönn fognak egymassnak örök hasúget esküdni. Ugyis lett. Egy roman pap összeszeekette őket, a mit megtudva a méltóságára és tekintélyére feltökony apa, ezt az átkot mondotta az új házassokra: „Vajlatok kövő s így is folytón sirjatok, a onnyetekből kövő válnak.” Az apa aztán beírta őket egy barlangba (a jelenlegi runki csepegő barlangba), a hol rövid idő múlva utól is érte őket az apa atok, mert köve voltak s azóta folyton könyöznek s a lehelőtök könyöcséket köve változnak...

A csepegő barlang a hasadék közösgé táján van, a baloldali (dei) hegyoldalon, jó magassan a szikla aljától.

A barlang bejárata előtt egy nagy

Göz- és kád sósfürdő!

Ígyva reggel 6-tól, a göz este 6-ig, a kádfürdő este 7 óráig.

Nők részére: Hétfőn, Kedden délután, szerden egész nap; Csütörtökön délután, Pénteken délután.
Férfiak részére: Szombaton és vasárnap egész nap, Hétfő, kedd, esztőrők, pentek csak déliutot. A kádfürdő ugy a nőeknek mint férfiaknak egész nap.

Fürdő árak: 10 drb jegy 40 K
1 „ „ 5 K
A fürdő göz tusolás és inhalációval kibővítté van.
A fürdő igazgatósága.

Ha ocsón és jól akarunk főzni vegyünk Dr. Szentpéteri névelő Szakácskönyvet, amely szakácskonyv tartalmazza az összes földsegrte és más etelmezek, valamint a főzőeszközöket, ára 10 korona. Kapható Fűssy József könyvkereskedésében.

De lesz talán valaki, a ki nem fogja féltlenül nézni az utkarparók mulasztásait és erőlyesen felhívja őket kötelességük teljesítésére.

Mihelyt megtudjuk, hogy ki fogja ezt megtenni, azonnal közölni fogjuk.

De vannak még más panaszok is, melyeket a városi útmester egy kissé na nagyobb gondossággal orvosolhat. Ugyanis sokszor több helyen kezdik sz. beállítás alkalmából felbontják a járda burkolatot s ez a felbontott burkolat sokszor napokig és hetekig úgy marad, míg a granit kocka követ, melynek darabja ma 5-6 korona, ismeretlen tettesek elhordozgatják és nem lesz mivel a felbontott utrészt vissza pótolásuk.

Járja be útmester ur a várost és legyen szives igyekezzék mindig gyorsan elvezetni a felbontott burkolatok helyreállítását, hogy a városnak ne legyen a lopások miatt oly nagy kára, s hogy az utcák is szebben nézzenek ki.

Ordin circular No. 5245 Privitor la Portul Armeilor

S: reaminteste prevederile ordonanței No. 3 din 1919 modificata in Matiu, a cu privire la arme si munitiuni ce sar gasi la persoanele civile.

Este absolut interzis de a purta sau pastra arme de foc sau arme albe (Sabii, beionete, isatagane, pupnale, bastoane cu spada etc.) precum si munitii sau explozive de orice fel (Pref de pusca, dinamita, ecrasita, cartus, grenade etc.).

b) Acii care ar poseda asemenea arme si munitiuni sunt obligati a le preda celui mai apropiat Comandament militar in schimbul unei adeverinte.

c) Neexcutarea dispozitiunilor de la punctele a) si b) prevede pentru vino vati cum si pentru acia care ar fi stitit de existenta lor la alte persoane fara a le fi denuntat pedapsa de le an inchii soare si 10000 (zece mii lei) amenda.

Avand in vederea ca pe alocurea se

koszika nyugszik, szinte elfedve a barlang száját. A nyílás nem egészen 1 méter széles a bemenetnél. E nyíláson behatolva, egyforma szék folyosón megyünk 10-15 méternyire a sziklába, hol aztán utunk megszakad, előlünk tátongván egy mély üreg: a barlang első csarnoka, a hová a lemenetel csak latorja segítségével történhetik.

Lejutva a barlang főcsarnokába (mely 12 méter hosszú és kétszer oly magas, — szélessége pedig 6-10 méter) láthatunk számtalan cseppkő képződményeket, a melyek a sziklafalak oldalain úgy tűnnek föl, mint valami orgonasípok. Van egy képződmény, mely úgy néz ki, mint egy katedra feletti korona, melynek beltérgé kisebb, nagyobb orgona sípok és szécszélyes alakú csipkerőjtők állnak. Ez a korona lehet egy néhány mazsa! Láthatni itt egy emberi alakhoz hasonló cseppkő képződmény, egyik oldalán hasonló, de kisebb terjedelmű kiszögelléssel. Vajjon kiúna kiszámitani, hogy ezek a képződmények hány ezer évnek a munkái hány kővé vált vízcseppből alakultak azok. Úgy érezzük itt magunk, mintha a termé-

mai gaeeste munitiunii la persoane care declara ca nu au cunoscut prescripiunile ordonanței No. 3 pe baza dreptului ce ne confera art. 6 din legea starel de asedin

ORDONAM:

1. Pana la data de 30 Octombrie 1919 se acorda ultimul termen de ex cutare a prevederilor accelei ordonante.

2. Comandamentele de Garnizoane, Comendurile de Plata si Jandarmi si toti agenti fortii publice vor ridica toate armele de la toti acei care nu au autorizatie speciala de a purta arma.

3. Toți acei care astazi poarta arme in interesul obstei (Politie paznicii de padureti) si acei care personal, fie de la autoritatile militare fie de la cele civile sau de la Pretorul Zonei de Supraveghere le vor pastra, predand numai permisile ce au la Comendurile de Plata pentru locuitori oraselor si Jandarmierii pentru locuitori satelor.

Armerie care au fost adunate de Jandarmi nu se vor inapoiata fara ordinul Zonei de Supraveghere.

4. Comendurile de Plata si Comandamentele Companiilor de Jandarmi centralizeaza aceste permise in tablele receptivative pe care se va indica pentru fie care caz:

a) Numele si pronumele celui care a fost autorizat de a purta arma, b) Motivul pentru care a carut acceasta autorizare, c) Daca aceste motive mai persista si astazi, d) Cine ea liberat permisul si la ce data, e) Opinia Comandantului de Plata (si Comandantului Companiei de Jandarmi) daca cererea este absolut justificata.

Pe fie care permis se va scrii opinia conerto a Prefectului (daca erede ca posedarea si purtarea acii este interesantii d absolut necesara) (2) nu presinta nici un pericol pentru siguranta statului.

5. Armele adunate fie ca au fost aduse de buna voie fie ca au fost gasite prin perchezitiile vor depozita in magaziiile Companii lor de Jandarmi.

szet nagy vegykonyhájában lennének, kezeve szemekkel a főintéző mestert, ki nek felügyelete alatt folyó iten a lessu munka — vízzel. Azt szokták mondani, hogy cseppkőből lesz a tenger; e barlangban elmondhatjuk: cseppkőből lesz a tó.

Ha azt akarjuk, hogy tovább hatoljunk: szintén létrákon és kötelek segítségével kell most máj nem lefelé, hanem egy sik sziklaoldalon fűfelé kapaszkodni 7-8 m. magasba, hol meglehetősen szűk folyosóba jutunk és a hol a falakon szintén mindenütt láthatók a hosszú, pálcák szerű domborművek: a petrifikálódott víz-cseppkő millárdjai — összetömörülve szilárd kővé.

... Mikor a cseppkőbarlangtól eltávolítottuk, mindenki egy egy kis cseppkő darabot hozott el magával emléttül, mint bizonyítékot annak hogy a természet — a mi az emberi munkának lehetetlen — még a vizet is képes kővé átváltoztatni és hogy a természet műhelyében szintén ott erők dolgoznak, a melyeket mi — győnyűrdűgünre — csak eredményeiben vetethünk észre.

Comandamentele de Plata vor trimite armele tot la Companiile de Jandarmi cu un tablou in care se va arata: felul armei, sistemul fabrica de provenienta, calibrul, starea in care este predata si felul munitiunii.

Aceste mentiuni se vor face de Comandantii de Plata si de Jandarmi in chitantele ce le libereaza celor ce le depun.

Companiile de Jandarmi le vor intrerine cu magazioneri raspunzand de starea lor buna pana ce se va da ordin de inapoiere care se va incasa si suna electuina cu intrerinerelor (cosul unsoarei ce se va repartiza la numarul armelor).

6) Zona de Supraveghere este singura autoritate in drept de a autoriza pa viitor purta de arme.

Pentru viitorii or se persoane particulara care are reparat nevoie de a purta arme pentru siguranta lui personala sau a avutului sau vor adresa cereri scriso Comandantului Companiei de Jandarmi respectiv care va ereta si va lua si opinia scrisa a Prefectului si va inainta la Comandamentul Zonei.

Comandantul Zonei de Supraveghere:

Petala,
generala de divizie
Sef de stat major
V. S. Badulescu,
Lt. colonel.

5245. számú körrendelet a fegyverviselés tárgyában.

A polgári személyeknél taláható fegyver és hadianyagra vonatkozólag kiadott 1919. évi 37. számú rendeletben foglaltak feljuttatnak.

a) Lőfegyvernek, vagy úgynevezett fegyvernek (szakú, szuronyok, jaszagony, boxok, török botok, valamint hadianyagok, vagy bármiféle robbanóanyagok tőrés és, illetve megőzése szigorúan tilos.

b) Azok, akiknek az említett fegyverek vagy hadianyag birtokában voltak, meg kötelesek azokat a legközelebbi katonai parancsnokságnak elismervényeik elnevezésén átadni.

c) Ugy azok, a kik a fenti a) és b) pontokban foglaltakat nem hajják végre, valamint azok is, akiknek tudomásuk van arról, hogy más személyeknél ilyenek találhatók, de azokat nem jelentik fel, 10 évi börtönnel és 10000 (Tíz-zer) lei pénzbírsággal fognak büntetetteli.

Figyelemmel arra, hogy itt még taláható hadianyag oly személyeknél, akik arra hivatkoznak, hogy a 2. számú rendelet intézkedéseit nem ismerik, az azostrom-állapotra vonatkozó 6. törvényekben biztosított jogok alapján

előre deljük:

1. Ezen rendeletben foglaltaknak végrehajtásra mint legutolsó határidő 1919. évi október hó 30. iká jelöltetik meg.

2. A helycség, tér és csendőrpáncsnokságok, valamint a kézer összes meghatalmazottai el fogják szedni az összes fegyvereket azon egyénekétől, akiknek nincs külön engedélyük fegyverviselésre.

3. Mindezők, a kik ma közérdekből hordanak fegyvert (rendőrök vagy erdőőrök) és azok, akiknek saját személyi érdeklőkből van ma külön fegyverviselési engedélyük, legyen az akár a katonai, akár a polgári hatóságoktól, akár a felügyeleti Zona vezetőjétől, csak az engedélyüket tartoznak átadni és pedig a városi lakosok a térpáncsnokságnak, a faluasi lakosság pedig a csendőrpáncsnokságoknak.

A csendőrségek által összegyűjtött fegyverek a felügyeleti Zona rendezete nélkül nem fognak visszaadattni.

4. A térpáncsnokságok, valamint a csendőrségi századparancsnokságok ezen engedélyeket részletes kimutatásba összefoglalják, mely kimutatásba minden egyes esetben bevezetik:

a) A fegyverviselésre jogosított előző utónevét, b) az engedély kérés indokát, c) valyon ezek az indokok ma is fennállanak e, d) ki adta ki az engedélyt és milyen kalettel, e) a térpáncsnokság (csendőrszázadparancsnokság) véleménye, ha a kérés feltétlenül jogos.

Ezen kimutatásokat az összes engedélyekkel együtt a folyó évi október 25. ig beküldendő a Zónához.

Minden egyes engedélyre külön rávezetődel a prefektus konkrét véleménye (hogy t. i. l. a fegyverek az illető érdekeik birtokában hegyasa feltétlenül szükséges, 2. az állam biztonsága szempontjából semmi veszélyt nem rejt magában).

5. Az összegyűjtött fegyverek, tekintet nélkül arra, hogy énként adattak be, vagy kutatások folytán találtak, a csendőrszázadok raktáiraiban fognak elhelyeztetni.

A térpáncsnokságok a fegyvereket ugyancsak a csendőrszázadokhoz fogják küldeni egy kimutatás kíséretében, melyben ki lesz mutava: a fegyver neme, rendszere, az előállító gyár, a fegyver kalibre, az átadáskor lévő állapota és a hadianyag minősége.

Ezen adatokat a tér- és csendőrpáncsnokságok rávezetik az elismervényekre, amiket a deponáltak kapni fognak.

A csendőrszázadok azokat raktárakban fogják kezelni és jókárban tartásukról mindaddig gondoskodnak, míg visszaadásukra vonatkozólag rendelet fog megjelenni, amikor is a fenntartás költségét (a zsír ára a mely a fegyverek számához képest fog megállapittatni) az illetőnek ki fogják róni.

6. A jövőben egyedül a Felügyeleti Zona jogosult fegyverviselési engedélyt kiadni.

A jövőben bármely magánüzemről, akinek a saját személyi vagy bizonyoni biztonsága szempontjából okvetlen szükség van fegyverviselésre, az illetékes csendőrszázad parancsnokságához elmeve oda kérés tartozik beadni, mely parancsnokság azt felül fogja vizsgálni és ki fogja léni a prefektus irásbait véleményét is s aztán elő fogja azt terjesztetni a Zóna parancsnokságához.

A Felügyeleti Zona Parancsnoksága:

Petala,
tábornok, hadosztályparancsnok.
A nagy vezérkar főnöke:
V. S. Badulescu,
Lt. colonel.

Mindenkinek jó tudni hogy naponta ki lehet friss fe ér kenyér t lehet kapni valamint legjobb minőségű liszteket és riszesztőt Klein-mpel Samu kenyér és bor üzletében Torda Jekai Mór utca

Óra javítás szakszertien gyorsan és pontosan
Fali inga és zsebórák állandórák táron Torda, Egházfalva-u. 19
IFJ. BAJOSZ GYÖRGY órásnál

HIREK

— **Személyi hírek.** F. hó 23-án este városunkba érkezett a kormányzótanács belügyi osztálya államrendőrségi és csendőrségi osztályának főnöke: dr. Victor Deleu államtitkár. Az államtitkár 1—2 napig marad városunkban.

— **Hivatali vizsgálat.** Dr. Victor Deleu belügyi államtitkár, az államrendőrségi osztály főnöke, f. hó 24-én megvizsgálta a tordai államrendőrséget, Magyarszágra az ügymenetet, a lojálisviszót stb.

— Az államtitkár a vizsgálat során a legnagyobb rendet és poánosságot észlelte mindenben és a rendőrség működésével nagyon meg volt elégedve. A látogatást fölött a legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

— **Birosági kinevezés.** A kormányzótanács igazságszolgái főnöke: Dr. Kiss József táblabírói című jelölésével felruházott máriaradnai járásbírói a tordai terüny székhöz törvényszéki tanácselnökké nevezte ki.

— Az új tanácselők, kiből a tordai törvényszék szintén egy kiváló jog bírót nyert, már átköltözött városukba és el fogja látni hivatalát.

— **Eljegyzés.** Schüchter Renét eljegyezte Gör. Gyula gyogszerecs (minden külön értesítés helyett).

— **Hatalozások.** Öv. Pesti Lászlóné szű. Lovas Julanná életének 65 ik évében elhunyt. Temetése f. hó 20-án d. u. 3 órákor ment végbe.

— **Borsókai Irma** ifjú életének 30 ik évében elhunyt. Temetése f. hó 23-án ment végbe.

— **I. d. B. I. b. z. a.** Gábor asztalos mester életének 40 ik évében elhunyt. Temetése f. hó 24-én volt.

— **Öz. e.** Sipos Árpáddá szűl. Balta Borbála életének 43-ik évében megszületni elni Temetése 23-án volt.

— **Eljegyzés.** Pirtos Margit és Pollák Lajos jegyezik (Minden külön értesítés helyett).

— **A rendőrségről.** Az „Aranyosvidék” két legutóbbi számban „Rendőrségi kinevezések” és a „Rendőrségről” a közleményekben írunk kiegészítést, illetve helyreállítását közöljük, hogy a tordai államrendőrség főnöke, illetve vezetője továbbra is Vesteleán Peter rendőrőrnök ur maradt, míg G. Obendi ur csak mint bebiztosított rendőrt vizsgáló lett kinevezve a tordai államrendőrségre.

— **Műorváltás az „Erdélyi szemle”** irodalmi estélyén. Úgy értesültünk, hogy az „Erdélyi Szemle” 1919. november hó 29-én tartandó irodalmi estélyén műsorváltás lesz. A műsorra kiűzött egy felelősnak (Karinty): „A bűnös szék”. A láthatatlan ember. Földes Imre: és Az „Isteni tökéletesség” című darabok a rendezőség körben felismert nézeteltérések miatt elmaradnak.

A két utóbbi darab előkészítésére és a műsor-jelelőztetésére a rendezőség Dr. Bogdán Péter, Csizsák Andor, Kolozsvári szimfonikus leányai, a Buda-Új mezevári színház vezetői kérték fel.

A művészek, akik a kolozsvári szimfonikus nagybán vendégzerpessége alkalmával a Vagyáros-bán mutatkoztak be Torda város közönségének a rendezésével megbízott Frenkel József műkedvelő együtt a fanni október világszépelt és a tobbi műkedvelők nem hajlandók szereplésre.

Ezzel az estélyi érdekességéből mindenesetre sokat veszít, viszont azonban egy a változás megfelel annak a véleménynek, hogy meg kell évnai az estély szigorúan irodalmi jellegét, a mi a tarsadalom szélesebb körű érdeklődését kizárja úgy, hogy — amint sejtjük — az estély, a zartkörü estély színezetét ölti magára.

— **Erdélyi szemle estélye.** A közönség élénk érdeklődéssel várja az Erdélyi Szemle f. hó 29-iki estélyét. A napokban már megfogunk jelenni az estélyi hirdető plakátok. Amint a műsorból látszik az egyes számokat ismert neve kolozsvári és helyi írók magánzásainál töltik be, kiéneke nevez garancia már arra, hogy az estély a teljes siker jerebbé fog lefolyni.

— **Jótekingó adomány.** Kászoni Béla el. Endes Kálmán ur elhunyna a alkalmából 40 koronát adományozott a ref. elemi iskola céljára a jótekingó adomány eljutatni Nagy Mócsy rof. lelkes urhoz.

— **Rosszák a járdák.** A járdák a legtöbb utcában meg vannak rongálva és rosszak. A sok gazvezetés alkalmával út-ot felszedik a járdák egy darabját s csak hónapok múlva rakják helyre és ja vitják ki.

— **E miatt nagyon sok a panasz** már és jó lenne erőlyes intézkedést tenni, hogy a gaz bevezetés után a járdák azonnal helyre állítsanak.

— **Kobor kutyák** járnak erre-arra s veszélyeztetik a járókelők testi épségét. Az illetékes hatóság szigorú ellenőrzést kellene újra életre léptessen, mert ma, a mikor a város utcái estenként korom sötét, fokozottabb a veszély.

KÖZGAZDASÁG

A Torda-aranyos vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei.

Rovatvezető: **Török Bálint**

112—119.

Értesítés.

Az alábbi meghívókat terjesztettük be illenékes hatóságok a meghívók on jelzett időben és helyen tartandó ülések engedélyezésére céljából.

— **Aranyosvén.** bendrányainkra a választás esetleg cupán az ülések előtti napokon kapunk meg, nem általa fizikai idő rendelkezésünkre a meghívók szétküldése céljából. — **Zárt a meghívókat** már most szétküldjük az hivatalos közlönyünkben, és az „Aranyosvidék”, „Közgazdaság” rovarban fogjuk jelezni, hogy a gyűlések megvárhatók lesznek e vagy sem. Köriük érdeket egyesületi és szó utkezteli tagársainkat, hogy a lap megjelölés számat figyelemmel kísérni sziveskedjenek.

Torda, 1919. okt. hó 20-án.

A Torda-Aranyosvármegyei Gazdasági Egyesület Elnöksége.

A Tordai Központi Szézfőző Szövetkezet Elnöksége.

A Tordai Hanrya ögy. és ért. szövetkezet Elnöksége.

Meghívó.

A Torda-Aranyos Varmegyei Gazdasági Egyesület igazgató választimája 1919. évi nov. hó 8-án, szombat d. u. 3 órákor Tordán a városház közgyűlési termében tartja 52-ik rendes ülését, amelyre a választmány tagjait tisztelettel meghívja Torda, 1919. szeptember 14. az elnökség.

Meghívó.

A Torda-Aranyos Varmegyei Gazdasági Egyesület 1919. évi nov. hó 9-én, vasárnap d. e. 11 órákor tartja meg f. év. rendes közgyűlést Tordán a városház közgyűlési termében, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja Torda, 1919. szept. 14. az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az 1918 évi működésről. 3. Zárszámadás vizsgáló bizottság jelentése: a) Az 1918. évi zárszámadásokról. b) A városn nérelég bemutatása. c) Az 1919. évi költség előirányzat bemutatása. 4. Esetleges indítványok.

Me. hívó.

A Torda-Aranyos vármegyei Gazdasági Egyesület megbeszéli szaktisztviselői évi nov. hó 9-én vasárnap d. e. fel. 12 órákor Tordán a városház közgyűlést termében tartja lakónk közgyűlést, amelyre az egyesület tagjait és a meghétség ügye iránt érdeklődő közönséget ezuton hívja meg. Torda, 1919. Szeptember 24. Az Elnökségi Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A vármegyei megbeszélés fejlődésének ismertetése. 3. Megalakulás. 4. Az elnökség. tisztikar és választmány megválasztása.

Meghívó.

A tordai „Hanrya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet igazgató választimája es felelyü lö bizottsága 1919. nov. hó 8-án d. e. 9 órákor a Torda Aranyosvármegyei Gazdasági egyesület titkári hivatalában (Vallásbázis d. sz. 31. sz. 1. em.) együttes ülést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívának Torda 1919. szept. 24. Szegedy Péter s. k. ügyv. igazgató. Török Bálint ügyv. titkár.

Meghívó.

A tordai „Hanrya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1919. november hó 9-én d. u. 3 órákor Torda város közgyűlési termében tartja az évi rendes közgyűlést, mel re az üzlet részes tagok ezen nem meghívának. Tárgysorozat: 1. Az igazgatósg. jelentése az 1918 üzleti évről. 2. A felmentés iránti javaslattal. 3. Könyvelő előterjesztése az 1918 évi zárszámadásokról és mérlegről. 4. A tiszta jövedelem felszámolása. 5. Az igazgatósg. megválasztása. 6. Indítványok. Torda, 1919. szept. 24. Szegedy Péter s. k. ügyvezető igazgató.

Meghívó.

A Tordai Központi Szézfőző Szövetkezet igazgatósága és Felelyező bizottsága 1919. évi nov. hó 8-án, szombat d. e. 10 órákor tartja meg folyó évi rendes közgyűlést Tordán a városház közgyűlési termében, melyre az igazgatóság és Felelyező bizottság tagjait tisztelettel meghívja Torda 1919. szept. 14. az elnökség.

Meghívó.

A Tordai Központi Szézfőző Szövetkezet 1919. évi nov. hó 8-án, szombat d. e. 11 órákor tartja meg f. évi rendes közgyűlést Tordán a városház közgyűlési termében, amelyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja Torda, 1919. szept. 14. az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az igazgatóság jelentése. 3. A felelyező bizottság jelentése. 4. Határozat a jövedelem felosztásáról. 5. Sorolások két igazgatósági tag kilépesé tárgyában. 6. Két igazgatósági tag választása. 7. Esetleges indítványok.

— **Változás a Gazdák Birtosító Szövetkezetnek** kolozsvári vezérköpviselőségénél. A G. B. Sz. közgyűlési vezérköpviselőségének vezetőjét Elek János vezértitkár az intézet igazgatósága Budapestre, a közpöba hivta be szolgálatteleire. A közpöt Elek János személyesen értékes vezető embert nyert, míg az erdélyiségi vezérköpviselőség egyik oszlopát veszíti benne. A gazdaközönség 10 éve ismeri f. A hivatalos érinkezősége előzékeny, figyelmes, szolid, a tarsadalmi életben szeryén és következtelői kedves modorrall meggyerőlt. Az ő vezetés alatt léptet egyesületünk is kapcsolata az intézettel. Reméljük, hogy mású utódai forják a helyét betöltöni, ki a gazdák érdekében létesített ezen szép intézményt képes lesz tovább fejleszteni.

— **Megjékesítés és átvenők** a facsemeték az egyesületünk urján megrendelt gyűlöntes facsemeték közül az alma csemetéket megérkezték, azok az egyesület

titkári hivatalának udvarán elvornelve tagársaink rendelkezésére állának. Folyos mennyiségben hozattunk csemetéket, úgy, hogy azon tagjainkat, akik az előjegyzéseket megenni elmulasztották szintén munkában van előltai a legjobb fajtaú gyümölcsfacsemetékkel és díszcserjékkel is. Kérjük az érdekelteket, hogy a csemetéket saját érdeklükben mielőbb sziveskedjenek átvenni.

— **Mikor ültessék a gyümölcsfákat.** A gyümölcsfákat ültethetjük ősszel és tavaszal. Az őszü ültetés előnye, hogy a talaj teli nedvességgel tavasszal a nedvkeingés megindulatoskor azonnal igénybe veheti a csemete a gyökere körül megülepdedett talajból. Tavaszi ültetéssel arra ügyeljünk, hogy lehetőségi a nedvkeingés megindulása előtt kerüljön a földbe a gyökér. A fák ültetésekor vissza szoktak vagyi. Minél erősebb a gyökér annál kevésbé kell a koronát visszavágni. A visszavágást vesszük metálpajpra kenjük be, ojtó viassz. A gödör aljára ajánlatos éret, vagy kompozit trágyát tenni. Az semmi esetre se legyen szalmás, nehogy penészkepedés állhasson elő. A gyökereket — ültetés előtt — marhatrágya, víz és agyagból készített papba szokták mártani. Ültetés előtt azonban homokkal meghintjük, feltöltjük a trágyás levet a gyökérről is így trágyában, homokosra földelők be.

Divat, kézmű és rövidáru üzletében újlag érkeztek ruha- és esztim szövetek, flanel, barches, eroton, vászon, zefir és más udonságok. Szentkirályi József divatáru üzlete Torda, Fötér.

Szűlő a Pálamál dűlőben eladó. Értekezhetni a J. Eszenyi üzletben.

NÁ ELADNI VAGY VENNI VAGY BÉRBE ADNI VAGY BÉRBE VENNI AKAR STB. UGY A LEGCÉLSZERŐBB NA E LAPBANIRDETI AZT
Hírdetéseket felvesz
Fűssy J. könyvkereskedése.

VÁROSI MOZI

Heti műsor:
Október 26—30-án (Keddén és Csütörtökön) este 8-tól: **Hamis pénz** című 4 felv. nagyszabású drama.

Október 31-én (Pénteken) este 8-tól **Róman királyi pár Kolozsváron** és kitűnő mellékpur.

A városi mozi a jövő heti műsora rendkívül érdekes irodalmi becsül film ujdonságot hoz színe a Hamis pénz című mekapó dramát a nagyszűlő darab jelke E. Beck a híres filmművész, előadja 28 és 30-án. 31-én este a legújabb film ujdonság kerül színe a Róman királyi pár ötélszékű Kolozsvári című film.

Ezzel az előadással befejezzük a szezon mert a teremt az lesz a színtársaságunkda az alkalommal halászközpontunkot fejeztük ki a nagydómán msi látogató közönségnek, egyben jeleztük hogy a jövő új szezonra már most lekötjük a legjobb és legszebb filmek és ujdonságokat. Tisztelettel is igazgatóság.

I. waggon legkiválóbb minőségű öntött eke, acél eke, kovacsolt eke és Sack típusú acél eke, vastaligával és tartalékkéssel érkezett. Azonkívül szállásajtó, triór, tengeri morzsoló, 2 tagu borona, 3 késes szec kavató stb. kapható:

az Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r. t.-nál
(Fötér 28. em., „Othon” kávéház felett.)

Kellemes ízű asztali bor
100 liter ötélenél K 850. Kisebb mennyiségben 9 K.-ért kapható:

az Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r. t.-nál
(Fötér 28. em. Othon kávéház felett.)

